

SAŽETAK PRESUDE

MILIČEVIĆ PROTIV CRNE GORE OD DANA 6. STUDENOG 2018. GODINE ZAHTJEV BR. 27821/16

Propust vlasti da zaštite podnositelja zahtjeva od nasilnog napada mentalno bolesne osobe koja mu je prijetila predstavlja povredu prava na privatni život

ČINJENICE

Podnositelj zahtjeva, Zdravko Miličević, krajem siječnja 2013. godine prijavio je policiji X-a, psihičkog bolesnika koji boluje od shizofrenije, radi prijetnje. Nekoliko dana kasnije X ga je napao s čekićem te je podnositelj zadobio ozljedu glave. Podnio je kaznenu prijavu, te je protiv X-a pokrenut kazneni postupak zbog nanošenja tjelesne ozljede podnositelju zahtjeva, ali i zbog drugog incidenta koji se dogodio ranije, u listopadu 2012. godine, kada je bez ikakvog razloga izbo drugu osobu. X je proglašen krivim po obje optužbe te mu je određeno obvezno psihijatrijsko liječenje.

Podnositelj zahtjeva je zatim zatražio naknadu nematerijalne štete, koju je pretrpio zbog navodnog propusta države da poduzme bilo koju preventivnu mjeru. Domaći sudovi su odbili njegov tužbeni zahtjev, ne nalazeći nikakvu odgovornost države.

PRIGOVORI

Pozivajući se na članak 2. Konvencije, podnositelj je prigovorio da država nije poduzela potrebne mjere kako bi spriječila napad na njega od strane mentalno oboljele osobe, kojeg je rizika policija bila svjesna.

OCJENA SUDA

ESLJP je ponovio da je opseg predmeta koji mu je dodijeljen u ostvarivanju prava na pojedinačni zahtjev, određen prigovorima podnositelja zahtjeva. Zahtjev se sastoji od dva elementa: činjeničnih navoda i pravnih argumenata. Na temelju načela *jura novit curia* ESLJP nije vezan pravnim osnovama koje je naveo podnositelj zahtjeva temeljem Konvencije i njezinih protokola te ima ovlast odlučiti o pravnoj karakterizaciji činjenica prigovora ispitujući ga na temelju članaka ili odredbi Konvencije koji su različiti od onih na koje se poziva podnositelj zahtjeva (vidi [Radomilja i drugi protiv Hrvatske](#) [VV], br. 37685/10 i 22768/12, stavak 126., ECHR 2018).

U ovom predmetu, ESLJP je smatrao da se prigovor treba ispitati na temelju članka 8. Konvencije (vidi [Sandra Janković protiv Hrvatske](#), br. 38478/05, stavak 27., 5. ožujka 2009. i [A. protiv Hrvatske](#), br. 55164/08, stavak 57., 14. listopada 2010.),.

ESLJP je u raznim kontekstima smatrao da pojam privatnog života u smislu članka 8. Konvencije uključuje fizički i psihički integritet osobe. Iako je osnovni cilj tog članka zaštititi pojedinca od proizvoljnog uplitanja državnih tijela, mogu postojati i pozitivne obveze koje uključuju i donošenje mjera u sferi odnosa među pojedincima. U tom smislu, države trebaju uspostaviti i primjenjivati u praksi odgovarajući pravni okvir kojim se pruža zaštita od nasilja od strane privatnih osoba.

Crnogorski pravni okvir predviđao je kazneno djelo ugrožavanja nečije osobne sigurnosti te je oštećenik mogao preuzeti kazneni progon kao supsidijarni tužitelj ako bi državni odvjetnik odbio pokrenuti postupak. Stoga je domaći pravni okvir pružio dovoljnu zaštitu (vidi [Alković protiv Crne Gore](#), br. 66895/10, § 68, 5. prosinca 2017. godine).

Premda su nadležna tijela reagirala nakon što je X napao podnositelja zahtjeva i premda je protiv X vođen kazneni postupak, ESLJP nije mogao zanemariti činjenicu da je neaktivnost domaćih vlasti, propust pružanja zaštite podnositelju nakon što mu je X zaprijetio, kao i propust određivanja odgovarajućeg psihijatrijskog liječenja nakon što je X izbo drugu osobu, dovela do toga da se njegova prijetnja podnositelju ostvarila. S tim u vezi ESLJP je ponovio da su domaća tijela imala obvezu poduzeti razumne preventivne mjere ako su znala ili trebala znati da postoji stvarni i neposredni rizik za život ili tjelesni integritet određenog pojedinca.

Naime, domaće vlasti su bile svjesne činjenice da je X dugogodišnji psihijatrijski pacijent, da je imao povijest nasilnog ponašanja, koja je uključivala napad na susjede, paljenje stana i izazivanje poplave, te da je uvijek nosio nož ili neko drugo slično oružje. Također su bili svjesni dosadašnje kaznene evidencije X i da su tijekom tog postupka domaći sudovi utvrdili uzročnu vezu između mentalnog stanja X-a i kaznenih djela koja je počinio. Nadalje, četiri mjeseca prije napada na podnositelja zahtjeva, X je svojevolumeno napustio bolnicu suprotno preporuci liječnika. Nekoliko dana nakon što je napustio bolnicu, bez ikakvog razloga izbo je jednu osobu. Nije bilo dokaza da je X podvrgnut medicinskom pregledu nakon tog napada kako bi se utvrdilo da je uzimao lijekove. To je ukazivalo na nedostatak suradnje između policije i medicinskih službi. Po optužnici za taj napad se nije postupalo više od tri mjeseca, odnosno sve dok X nije napao podnositelja zahtjeva. Nadalje, vlasti su bile svjesne da je X prijetio podnositelju zahtjeva, budući da ga je ovaj prijavio policiji. Stoga su morale biti svjesne stvarnog i neposrednog rizika od nasilja protiv podnositelja zahtjeva.

Slijedom navedenog, vlasti nisu poduzele dovoljno mjera kako bi reagirale na ponašanje X-a, odnosno nisu ispunile pozitivne obveze države prema članku 8. Konvencije.

Stoga je ESLJP jednoglasno utvrdio da je došlo do povrede ovog članka Konvencije.

PRAVEDNA NAKNADA

4.500 EUR na ime neimovinske štete
3.000 EUR na ime troškova i izdataka

Ovaj sažetak izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Sažetak ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te ne obvezuje taj Sud

© Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava.